

شأن نظارتی مجلس شورای اسلامی در اندیشه امام خمینی (رحمه الله)

محمد رضا داودی^۱

ناصر جمالزاده^۲

چکیده

بررسی کارکردهای مجلس به عنوان یکی از ارکان نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران از مهمتری موضوعاتی است که در منظومه فکری امام خمینی، نقش و جایگاه ویژه ای دارد. این مقاله در صدد است به این پرسش پاسخ دهد که «در میان کارکردهای مختلف مجلس شورای اسلامی، کارکرد نظارتی آن چه جایگاهی دارد؟» برای پاسخ به این پرسش، از روش تحلیل مضمون استفاده شده است که بر اساس چارچوب مفهومی نظارت و کارکردگرایی و با رجوع به مجموعه صحیفه امام خمینی ره مورد تحقیق قرار گرفته است. پس از استخراج مفاهیم مرتبط با موضوع، کارکرد های مجلس شورای اسلامی از منظر ایشان ذیل دو محور تقنین و نظارت، دسته بندی و تعریف شده است. با این کار اهمیت هر یک از این کارکرد ها مشخص و جایگاه نظارت مجلس در شئون مختلف احراز می شود. در نهایت ثمره پژوهش نشان می دهد برخلاف تصورات رایج که تقنین را کارکرد اصلی مجلس شورای اسلامی می داند و عملکرد این نهاد نیز در ادوار مختلف بیانگر تمرکز بر همین شأن است، بنیانگذار انقلاب اسلامی ایران تأکید ویژه ای بر نظارت مجلس بر امور کشور داشته و این شأن را کارکرد اصلی مجلس شورای اسلامی می داند.

کلیدواژه ها

مجلس شورای اسلامی، امام خمینی، کارکردگرایی، قانون گذاری، نظارت

^۱ دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه امام صادق علیه السلام * m.davoodi@isu.ac.ir

^۲ عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق علیه السلام jamalzadeh@yahoo.com